

Näringsdepartementet
Enheten för IT-politik
103 33 STOCKHOLM

Delbetänkandet (SOU 2016:27) "Som ett brev på posten"

TU (Tidningsutgivarna) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande och får anföra följande.

1. Post- & tidningsdistribution & demokrati

Frågan om postmarknadens reglering handlar år 2016 – och långt dessförinnan – ytterst om betydligt mer än traditionell postdistribution. Den handlar inte minst om distributionen av dagstidningar – i fysisk eller digital form.

Detta är och bör vara en väsentlig del av regeringens mediepolitik och är därmed en departementsöverskridande fråga. TU utgår därför från att den fortsatta beredningen i regeringskansliet av Postlagsutredningens betänkande därmed inte sker isolerat utan också med beaktande av bl a de kommande förslagen från regeringen Medieutredning (dir. 2015:26).

Det handlar om medborgarnas rätt att kunna informera sig, att ta del av och bryta egna och andras åsikter mot varandra, att kunna debattera, kritisera, låta sig engageras, förnjöjas och att vara en del av ett så allsidigt samhälle som möjligt. Det handlar ytterst om att säkerställa delaktiga medborgare i demokratin.

En av Postlagsutredningens främsta frågor gäller därför att möjliggöra samdistribution av post och tidningar i fysisk form. TU vill understryka att denna distributionsform under överskådlig tid framöver fortsatt kommer att vara en viktig del av mediepolitiken.

TU vill här också understryka att tidsramen påverkas av i vilken utsträckning regering och riksdag förmår säkerställa en digital distribution av såväl dagstidningar som annan kommunikation för den stora grupp av medborgare som befinner sig utanför allfartsvägarna.

2. Tidigare utredningar, miljöaspekter, övernattsbefordan – och Posten

För att återgå till den fysiska distributionen så har TU, till ett antal tidigare postlagsutredningar, påtalat behovet av att möjliggöra en samdistribution av post och

tidningar. Bara för ett antal år sedan pekade TU på det absurda (inte minst miljö- och synergimässigt) i att – i alla fall då - tidningsdistributionsbilarna varje morgon körde ca 25.000 mil för att dela ut tidningen, för att några timmar senare följas av postbilar som körde samma sträcka för att dela ut breven.

Motståndet vad gäller en samordning från, framför allt Posten/PostNord, har dock varit påtagligt och därtill har kravet på övernattsbefordran angetts som ett oöverstigligt hinder.

3. TU tillstyrker utredningens förslag

Mot den bakgrunden välkomnar och tillstyrker TU Postlagsutredningens förslag om att nu äntligen möjliggöra en samordning av distributionen av post, tidningar och andra produkter genom att ta bort kravet på övernattsbefordran och i stället föreslå ett krav på tvådagarsbefordran av brev, som en bastjänst i den samhällsomfattande posttjänsten.

Detta ger en möjlighet att samordna distributionen av post och tidningar, också med konsumenternas nära nog exakta krav på utdelningstidpunkt av tidningar – till skillnad från deras krav på utdelningstidpunkt av breven.

4. Försöksverksamheterna & praktiken

Några gånger under de senaste åren har försöksverksamheter med samdistribution av post och tidningar ägt rum, ofta efter uppmaning från riksdagen eller statliga utredningar. Intresset från Posten/PostNord har i de flesta fall varit ytterst begränsat, men TU noterar att de försök som senast ägt rum i Skellefteå-området, enligt uppgift, verkar ha fallit väl ut.

TU vill därtill framhålla att parallellt med detta så har de privata distributionsbolagen – organiserade i MTD (MorgonTidig Distribution KB) som också är associerad medlem i TU – utvecklat egna affärer, där de gett och kan visa på flera och goda exempel hur samdistribution av post och tidningar kan fungera, ofta till en för alla parter lägre distributionskostnad. TU vill här uppmana regeringskansliet att närmare ta del av den utvecklingen.

5. Men säkerställ övernattsdistributionen av ALLA dagstidningar!

TU noterar dock även Postlagsutredningens konstaterande (s 229 ff) om att ett borttaget krav på övernattsbefordran riskerar att få till följd att dagstidningar som distribueras över landet av Posten/PostNord kan komma att delas ut inom två dagar istället för en dag.

TU vill därför kraftigt understryka – just av de skäl som angetts ovan under p. 1 – att det måste säkerställas att en fortsatt övernattdistribution av dagstidningar, vars upplaga i stor utsträckning sprids över hela landet via postdistribution kan ske.

Det gäller flerdagartidningar som t ex Tidningen Dagen, men även många fådagartidningar och, i förekommande fall, även distributionen av andra överspridda dagstidningar i den utsträckning detta sker genom postbefordran.

Enligt TU:s uppfattning kan det på sikt antas att marknadsmässiga lösningar kommer att hantera denna fråga, men det är viktigt att här tills vidare säkerställa en fortsatt övernattdistribution av dagstidningar, jfr. här Presstödsförordningens (1990:524) definition av "dagstidningar".

6. Sammanfattningsvis:

- a) Frågan om samdistribution av post och tidningar ska ses i ett brett demokratiperspektiv och är en departementsöverskridande del av mediepolitiken,
- b) Beakta de synergi- och miljöaspekter som tidigare framhävts – de gäller än!
- c) TU tillstyrker utredningens förslag,
- d) Notera och utvärdera såväl de statligt drivna försöksverksamheterna som de kommersiella samarbeten som utvecklats i praktiken
- e) MEN säkerställ tills vidare övernattdistributionen av ALLA dagstidningar.

Stockholm den 31 augusti 2016

Per Hultengård

Chefsjurist, TU – Medier i Sverige